

УРЖС Дх. № 103/08.06.2017г.

СТАНОВИЩЕ

на

дисертационното изследване

на

проф. д-р ЛЮБОМИР КИРИЛОВ ТИМЧЕВ

на тема

УПРАВЛЕНИЕ НА МИГРАЦИЯТА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

за

придобиване на образователната и научна степен
„доктор на науките“

Професионално направление: 7.6 „Спорт“.

Автор на рецензията: проф. д-р Иван Стоянов
ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ “ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”

1. Актуалност и значимост на изследването

През последните години управлението на миграцията на населението, както у нас, така и в световен мащаб, се превърна в много актуален въпрос. Нещо повече, имайки предвид зачестилите терористични актове, тъкмо този въпрос се явява значим и своеобразно предизвикателство не само за живущите граждани на приемащите държави, но и за специализираните структури за управление на миграционните потоци.

Всичко това налага преосмислянето на съществуващите методи и форми за управление на миграцията и налагането на нови такива. Това само по себе си определя и актуалността на разработената дисертация, която на настоящия етап е безспорна. Разработването и ще допринесе за преодоляването на някои нормативни пречки и повишаване нивото на организация на работа на компетентните органи.

2. Характеристика и приноси на изследването

2.1. Основни аспекти характеризиращи изследването

Дисертационното изследване се състои от 457 машинописни страници. Структурирано е съгласно утвърдената практика и стандарти за написването на такъв труд, в увод, четири части, заключение и библиография.

В увода ясно и точно са определени актуалността, целта, задачите, обектът и предметът на изследването. Много сериозно внимание е обърнато на актуалността на тематиката, която от гледна точка на случващото се в Европа и света, включително и през последните дни, е много голяма.

В първата част с наименование *теоретични и правни аспекти на дейността на полицейските органи по издаването и контрола на документите за самоличност и миграцията в Република България*, са разгледани основните понятия, които са подробно анализирани. На тази основа са предложени доктринални виждания за повечето от тях, което е

безспорен принос на автора. Особено ценно за работата е предлагането на виждане за понятието "управление на миграцията в Република България", изведено на основата на понятието "управление", на което авторът също предлага свой вариант. Изхождайки от това, че на практика цялостната дейност е свързана с извършването на постоянен контрол както на гражданите на страната, така и на чужденците, проф. Тимчев предлага и определение на едно иначе сложно за определяне понятие – контрол на издаването на документи за самоличност и миграцията на населението. За прототип и на това определение е използвано вече съществуващо понятие, каквото е понятието "контрол. По този начин е направен анализ на всички значими за изследването понятия, което е основа за правната регламентация и организацията на работа.

Анализът в частта продължава с проследяването на основните норми, както сам авторът на изследването се изразява, свързани с разглежданата тематика. Направен е и кратък, но добре диференциран, исторически преглед на възникването и развитието на законодателството свързано с управлението на миграцията на населението в страната. Акцентът в тази част от работата се пада върху предложението за приемането на Закон за миграцията или за по-кратко Миграционен закон. Предложението е в него да намерят място всички норми, отнасящи се до издаването на документи за самоличност и пребиваването на чужденци в страната. Нещо повече, според автора такъв закон е необходим и на европейско равнище. Направена е и сериозна мотивировка за това.

Втората част е посветена на *документите за самоличност и контрол на българските граждани*. В съответствие с наименованието на частта, анализ е направен на видовете документи за установяване самоличността на гражданите на Република България, а също и условията и реда за тяхното издаване и ползване. Основният анализ в тази част е посветен на личната карта. Мотивът е нейното значение и фактът, че това е един от основните документи за самоличност както за територията на страната, така и в рамките на ЕС.

Специално място е отделено и за задграничните пътувания на българските граждани. По този начин авторът затваря кръга от въпроси свързани с документите за самоличност и движението на населението за гражданите на страната.

Като специалист в областта на правото, давам висока оценка и на разглеждането на мерките за административна принуда, прилагани за нарушения на законодателството, регламентиращо управлението на миграцията на населението.

Един от най-важните аспекти свързани с управлението на миграцията е контрола на чужденците. На този въпрос е посветена *третата част*.

Началото на изследването е поставено с влизането на чужденци в страната. Продължава през преминаването и завършва с препоръки за промяна в съществуващата правна регламентация. Отделено е място на основното понятие – чужденец и разрешенията за влизане в страната, известни като виза. Направената съпоставка със законодателства на други държави, допълва работата и повишава нейното качество.

Управлението на миграцията е немислимо без съществуващите структури и техните компетенции. Този въпрос е намерил място в последната *четвърта част*.

Прегледът на институционалната система е подкрепен с международната практика. Направените препоръки за подобряване организацията на работа на отделните структури са значими не само от гледна точка на изследването, но и във връзка със съществуващата у нас практика. Нещо повече, препоръките ще способстват за подобряване взаимодействието и координацията в управлението на миграцията.

Противодействието на тероризма от органите за управление на миграцията е другата основна тема в тази част. Не само от гледна точка на съществуващите проблеми на настоящия етап, но и от гледна точка мястото на структурите за управление на миграцията, това винаги ще бъде актуален въпрос.

2.2. Основни приноси в изследването

2.2.1. Научни приноси и предложения *de lege ferenda*:

- ◆ Анализирани са основните понятия използвани в управлението на миграцията на населението в Република България;
- ◆ Направени са аргументирани предложения на доктринални схващания на понятия, като «документ», «документ за самоличност», «контрол на миграцията на населението», «миграционен натиск», «управление» и «управление на миграцията»;
- ◆ Подробно анализирани са и нормите, регламентиращи управлението на миграцията. Става въпрос не само за вътрешноправните, но и за международноправните норми. На тази основа е препоръчано приемането на Закон за миграцията. Това предложение може да бъде определено като едно от най-значимите в работата. Предложението се отнася не само за границите на страната, но и за ЕС. Това е част от синхронизирането на българското с международното законодателство, което също е препоръка на автора;
- ◆ От значение са и направените препоръки свързани с влизането и пребиваването на чужденци в страната, като въвеждането на нови видове визи и някои основни аспекти от пребиваването. От голямо значение са и възприетите от законодателството препоръки във връзка с влизането на чужденците и тяхното адресно регистриране;

2.2.2. Приноси от практико-приложен характер:

- ◆ Най-важната препоръка се основава на разбирането на автора за централизирането на съществуващите структури, с компетенции по управлението на миграцията. Предложението е мотивирано с подобряване организацията на работата и особено взаимодействието и

координацията, на национално и международно равнище.

- ◆ Препоръка е отправена и от гледна точка на обучението насочено към засилване присъствието на дисциплини посветени на управлението на миграцията;
- ◆ Трябва да отбележим и това, че сериозни анализатори правят връзка между миграционните процеси и тероризма. От този аспект приносният характер на представения дисертационен труд е безспорен;
- ◆ Сигурността е основният стълб, на който се крепи държавата. В този смисъл миграцията има пряка връзка с тази твърде деликатна сфера на държавно управление. ЕС до настоящия момент не е дал адекватен отговор на миграционните процеси. Трагичните събития в Париж, Брюксел, Манчестър и Лондон, потвърждават това. Предупреждението на адм. Майкъл С. Роджърс от 1 март 2016 г. “Въпросът е единствено ... кога” е относим и спрямо сигурността на държавите-членки на ЕС. В тази връзка приносният характер на дисертационния труд е безспорен Той е пример за преодоляване на “интелектуалната стагнация” /Дж. Рикардс/.

3. Препоръки

Единствената ми препоръка е насочена към продължаването на преподавателската и научно-изследователска работа на проф. Тимчев в областта на управлението на миграцията на населението, което е един от перманентно значимите проблеми на нашето време и в този смисъл се нуждае от постоянно внимание.

4. Лични впечатления от работата с кандидата

5. Заключение

В съответствие с всичко казано до тук си позволявам УБЕДНО да препоръчам на УВАЖАЕМОТО ЖУРИ, да присъди научната степен “доктор на науките”, на проф. д-р Любомир Кирилов Тимчев.

05.06.2017 г.

Гр. София

Изготвил становището:

Проф. д-р Ив. Стоянов

